



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: V. D. T., nar. X
státní příslušnost X

zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem
sídlem nám 28. října 1898/9, Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2019, č. j. OAM-560/ZA-ZA11-HA12-2019,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

- I. Vymezení věc

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 10. 2019, č.j. OAM-560/ZA-ZA11-HA12-2019 nebyla žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) udělena mezinárodní ochrana.

II. Žaloba

2. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobce se domníval, že v jeho případě jsou uděleny důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalobce ze země vycestoval proto, aby unikl bídě, neboť mu tamní situace nedovolila řešit jeho finanční potíže po krachu podniku, tj. najít si dostatečně výdělečné zaměstnání v zemi původu a živit sebe i svou rodinu a splácet dluh, který mu vznikl v době, kdy se snažil začít podnikat, na což si půjčil finanční prostředky. V zemi původu nemohl najít práci, neboť možnost jejího získání je vázána na nutnost mít velké množství peněz a známosti, kterými však nedisponoval. Jeho jedinou možností bylo vycestovat za prací. Žalobce dále uvedl, že stále přetrvává potřeba živit sebe i rodinu. V případě návratu do země původu by toho nebyl schopen z důvodu trvajících dluhu, který by nemohl splácet. V zemi původu by totiž nedokázal najít práci, v níž by dosahoval dostatečných příjmů na zabezpečení všech svých potřeb a potřeb své rodiny. Žalobce se dále obává toho, že právní prostředky ochrany před věřiteli dostupné v zemi původu by nebyly dostatečně účinné k zabránění pronásledování před jeho věřiteli, které by mohlo zasáhnout i členy jeho rodiny. S ohledem na věřitele, kterým žalobce dluží peníze, má obavy, že na něm bude spácháno násilí. Neobává se tedy vymáhání jeho dluhu, povinnosti k jeho úhradě si je vědom, ale naprosto nepřiměřených následků spojených s prodlením či neuhrazením. Neobstojí pak argumentace žalovaného, že žalobce by se mohl přestěhovat v rámci zemi původu, aby unikl věřitelům. Žalobce totiž nemá k takovému přestěhování prostředky a ani by se to neobešlo bez pomoci jiných osob, což by znamenalo, že se o místě jeho nového pobytu dozví i věřitelé. Žalobce rovněž zdůraznil, že i když doposud neměl s věřiteli potíže, neznamená to, že se tak nestane v budoucnu, neboť dosud svůj dluh splácel. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že dluh nevznikl právním jednáním učiněným v písemné formě, neboť žalobce se neobává zákonných prostředků vymáhání dluhu, ale pronásledování ze strany věřitelů, kteří by mu mohli ublížit nebo jej ohrozit na životě, přičemž lze odkázat na neakceschopnost veřejných orgánů, které by ho před věřiteli měli chránit.
3. Žalobce dále uvedl, že není pravdou, že cílem podané žádosti je toliko snaha o legalizaci pobytu, neboť cílem je zajistit možnost další obživy pro něj i jeho rodinu a zároveň jej ochránit před pronásledováním ze strany věřitelů. Legalizace je pouze prostředkem k dosažení tohoto cíle. Není ani správná úvaha žalovaného, že mu jeho rodina může v případě návratu do země původu poskytnout podporu v začátcích. Zdrojem obživy jeho rodiny jsou finanční prostředky, které vydělával v ČR. Naopak se tedy jeho rodina dostane do tíživé situace.
4. Žalobce dále uvedl, že skutečně před podáním žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR pobýval na základě jiných pobytových oprávnění. Je ovšem jen přirozené, že tehdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany, když mu reálně nehrozila nutnost vycestování

a tedy ani vznik újmy s tím spojené. Až ve chvíli, kdy mu vznik této újmy reálně hrozil, vznikly reálné důvody pro podání žádosti.

5. Žalobce závěrem namítal, že jsou u něj dány důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14 a zákona o azylu. Žalobce totiž zná případy, kdy vietnamští občané navráťují se do vlasti po tom, co se snažili získat azyl v zahraničí, tak byli podrobeni šikaně či dokonce uvěznění dle trestního zákoníku. Žalobce se obává, že je v obdobné situaci a hrozí mu perzekuce v případě návratu.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření především zopakoval argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí.

IV. Replika žalobce

7. V replice žalobce zejména uvedl, že trvá na podané žalobě a na důvodech pro zrušení napadeného rozhodnutí. Především doplnil, že k žádosti o udělení mezinárodní ochrany přistoupil až po pozbytí jiného oprávnění k pobytu, avšak se tak stalo nikoliv za účelem legalizace pobytu, ale aby předešel újmě, která mu hrozí v případě vycestování.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
9. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
10. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Žalobce byl rovněž seznámen s podklady řízení a bylo mu umožněno, aby se k nim vyjádřil, případně je doplnil. Žalobce měl tedy v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí.

11. Ve vztahu k obavám z jednání věřitelů žalobce ve Vietnamu soud rovněž odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 2 Azs 60/2008 - 4, podle kterého „Pokud jde o samotné stížní námitky, Nejvyšší správní soud považuje za zásadní fakt, že stěžovatelka v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by byť jen naznačovaly, že by byla ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných (§ 12 zákona o azylu). Uvedla pouze, že bezprostředním impulsem k jejímu odchodu ze země původu byla obava z útoků věřitelů, a jako další důvod podání žádosti o udělení azylu uvedla snahu o legalizaci svého pobytu v České republice za účelem znovunavázání vztahu s otcem jejího (v době podání žádosti ještě nenarozeného) dítěte. Nemožnost podřazení stěžovatelkou namítaných důvodů pod azylové významné důvody tak plyne především ze zjištění, že stěžovatelka nebyla pronásledována státní mocí, ale mělo jít o aktivitu soukromých osob. Pronásledování tohoto charakteru však nemůže být důvodem pro udělení azylu, pokud politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, případně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 48, (všechny dostupné z <http://www.nssoud.cz>). Stěžovatelka však útoky na svou osobu ze strany věřitelů s vietnamskými státními orgány (soudě podle její výpovědi) vůbec neřešila, a proto nelze ani predikovat, že by jí případná pomoc ze strany orgánů veřejné moci byla odepřena. Rovněž nelze přehlédnout, že zmiňované problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, dostupný z: <http://www.nssoud.cz>). Stěžovatelka sice poukazuje na zákaz protestantského vyznání ve Vietnamu, nicméně výslovně přiznala, že v této souvislosti přímo vůči její osobě nikdy nedošlo k pronásledování či jiné persekuci, a dokonce připustila, že se spíše jedná o obecnou nespokojenost s postavením protestantů ve Vietnamu.“ Soud neshledal důvod se od těchto závěrů ve vztahu k žalobci odchýlit. Žalobce veřejně činný ve Vietnamu nebyl, potíže s jeho státními orgány rovněž nikdy neměl. Na základě takto uvedených skutečností nelze v žádném případě tvrdit, že by žalobce byl v zemi pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, což by zakládalo důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Nepříznivá ekonomická situace pak nemůže odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Žalobce navíc sám uvedl, že dosud ani žádné potíže ve Vietnamu neměl. Jeho případné potíže s věřiteli, kterých se do budoucna obává, tak nebudou ani zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, ale snahou o vrácení dlužné částky. Soud dále odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, podle jehož právního závěru „obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu brozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a brožilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“ V rozsudku

ze dne 24. 2. 2005, č. j. 8 Azs 13/2005 - 41, Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu závěru, že „i kdyby byl žadatel o udělení azylu na veřejnosti ze strany věřitele vyzýván k ubrání dluhu či jinak pronásledován, nejedná se o akt související s uplatněním stěžovatelova politického práva na svobodu shromažďování (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.).“ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, pak platí, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhržováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

12. Soud k věci s ohledem na námitky rovněž uvádí, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu [srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 - 38, ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Azs 84/2005 - 63, ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005 - 61, či ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 491/2004 - 43, vše dostupné na www.nssoud.cz; srov. též § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. K potenciálním ekonomickým potížím v zemi původu, které žalobce zmínil, nepřistoupila a ani ze shromážděných a v daném ohledu dostačujících informací o zemi původu nevyplývala žádná další okolnost, z níž by bylo zřejmé, že by měl mít žalobce právě s ohledem na svou případnou ekonomickou nouzi ve Vietnamu odůvodněný strach z pronásledování, včetně případného pronásledování na kumulativním základě. Ani málo rozvinutý sociální systém, který, z pohledu vyspělých zemí, případně neposkytuje nemajetným osobám dostatečnou pomoc v hmotné nouzi, sám o sobě pronásledování nezakládá. Sociální práva nepatří mezi základní lidská práva ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) původní či nové kvalifikační směrnice, úroveň ochrany těchto práv závisí v každé zemi především na její ekonomické vyspělosti a tedy ani nižší standard ochrany těchto práv, než jaký je běžný či obvyklý např. v zemích Evropské unie, nepředstavuje sám o sobě pronásledování, a to ani ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. b) původní či nové kvalifikační směrnice. Situace by mohla být jiná, pokud by k této obecně nepříznivé ekonomické a sociální situaci u konkrétního žadatele přistoupila ze strany státních či nestátních původců pronásledování další konkrétní příkoří, příkladmo uvedená v čl. 9 odst. 2 původní i nové kvalifikační směrnice, která však žalobce v daném případě netvrdil a která ani ze shromážděných informací o zemi původu nevyplývají. I kdyby snad soud připustil možnou existenci „sociální skupiny osob, které žijí v chudobě a jsou sociálně vyloučené“ ve Vietnamu ve smyslu čl. 10 odst. 1 písm. d) původní i nové kvalifikační směrnice a relevantní judikatury Soudního dvora Evropské unie (srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 11. 2013, X, Y a Z, spojené věci C-199/12 až C-201/12, body 41 až 49) a Nejvyššího správního soudu (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2009, č. j. 2 Azs 13/2009 - 60, www.nssoud.cz a ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012 - 49, www.nssoud.cz) a případnou příslušnost žalobce po jeho návratu do země původu k takové sociální skupině, rozhodně nelze z tvrzení žalobce ani z dostupných zpráv o zemi původu osvědčit existenci odůvodněného strachu žalobce z pronásledování právě z uvedeného

důvodu (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2015, č.j. 5 Azs 134/2014-48).

13. Soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
14. Žalobce namítal, že v jeho případě jsou přinejmenším dány důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. K tomu soud uvádí, že Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 – 33 či usnesení ze dne 7. prosince 2017 č. j. 10 Azs 286/2017 – 35). Mezi takové situace žalobcův případ nepatří. Případem hodným zvláštního zřetele totiž rozhodně nejsou ekonomické důvody takového charakteru, jak uváděl žalobce. Žalobce je dospělý, ekonomicky aktivní muž, který netrpí žádnou závažnou nemocí, v důsledku které by bylo namístě hodnotit jeho situaci jako případ hodný zvláštního zřetele. Na území České republiky nemá žádné rodinné příslušníky a z obsahu spisu je evidentní, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu. Ve Vietnamu žije jeho manželka a již zletilé děti. Na území České republiky chce pracovat, neboť ve Vietnamu by si nevydělal tolik peněz a věřitelé ve Vietnamu po něm budou vymáhat jeho dluh. Judikatura Nejvyššího správního soudu však jednoznačně říká, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvody azylově relevantními (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 – 54).
15. Soud se pro úplnost vyjádřil i k možnosti uložení doplňkové ochrany. Podle § 14 a zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle [odstavce 2](#) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* Podle § 14 a zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.* K otázce nestátních původců hrozící vážné újmy ve vztahu k poskytnutí doplňkové ochrany se Nejvyšší správní

soud ve své judikatuře opakovaně vyjádřil. Lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23, dostupné na www.nssoud.cz, v němž tento soud uvedl, že „pro udělení doplňkové ochrany je třeba splnit kumulativně veškeré zákonem stanovené podmínky. Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu, (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba) (3) vážné újmy, (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, www.nssoud.cz). Původci, z jejichž strany osobě žádající o mezinárodní ochranu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, mohou být obdobně jako u pronásledování také nestátní subjekty z okruhu soukromých osob (viz § 2 odst. 9 zákona o azylu, v relevantním znění - srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, www.nssoud.cz, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Hrozba vážné újmy tedy může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany i v případech, kdy jejím původcem je soukromá osoba, pokud lze podle § 2 odst. 9 zákona o azylu, „prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“. Z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázky původců vážné újmy (resp. pronásledování) a k otázce dostupnosti ochrany v zemi původu vyplývá, že, jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Mezinárodní ochranu je nutno žadateli při splnění dalších zákonných podmínek udělit, pokud stát (strana nebo organizace, která ovládá stát) není schopen nebo ochoten poskytnout ochranu před vážnou újmu nebo pronásledováním ze strany soukromých osob, tzn. neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, www.nssoud.cz, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 – 73, www.nssoud.cz).“ Dle názoru soudu z žalovaným provedeného dokazování neplyne, že by se nemohl obrátit se žádostí o pomoc na orgány v zemi původu a ty mu nebyly schopny nebo ochotny poskytnou ochranu před vážnou újmu spočívající v případném jednání jeho věřitelů.

16. Ani ekonomické důvody nejsou v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu dostačujícím důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ani obavy z toho, že v případě návratu do vlasti bude stěžovatel nezaměstnaný, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu, resp. v čl. 15 původní i nové kvalifikační směrnice. Ani odkaz na neuspokojivou sociální situaci v zemi původu není dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu sám o sobě způsobilý odůvodnit udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 2 Azs 26/2008 – 55, vše dostupné www.nssoud.cz). Nebyly proto splněny důvody ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu pro přiznání doplňkové ochrany. Ani případný odkaz na rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 21. 1. 2011 ve věci *M. S. S. proti Řecku a Belgii*,

není případný. Je sice pravdou, že v tomto rozhodnutí ESLP dospěl k závěru o porušení mj. čl. 3 Úmluvy („*Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*“) v případě žadatele o mezinárodní ochranu, který byl po dobu několika měsíců vystaven důsledkům chudoby, životu na ulici, nemožnosti obstarat si základní živobytí a nedostatku zdravotní péče, ovšem nikoli na základě neudělení mezinárodní ochrany či jeho navrácení do země původu, ale na základě jeho přemístění podle tehdy účinného nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (tzv. nařízení Dublin II), z Belgie do Řecka, které bylo k vyřízení jeho žádosti příslušné a které bylo tudíž mj. povinno mu poskytnout po dobu vyřizování této žádosti důstojné životní podmínky a v této své roli zcela selhalo (k tomu srov. rovněž navazující judikaturu ESLP i Soudního dvora EU, např. rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N.S. a M. E.*, C-411/10 a C-493/10, ze dne 14. 11. 2013, *Puid*, C-4/11 a ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12 a rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 4. 11. 2014 ve věci *Tarakbel proti Švýcarsku*). Soud má za to, že nelze bez dalšího srovnávat situaci žadatele o mezinárodní ochranu v zemi, která má vyřídit jeho žádost o mezinárodní ochranu a kde je tento žadatel cizincem bez jakéhokoli zázemí a je tak zcela odkázán na podmínky přijetí v této zemi po dobu řízení o jeho žádosti, se situací žadatele, který má být navrácen do země, z níž pochází a jejíž je občanem a v níž má také zpravidla (tak jako v případě žalobce v nyní posuzované věci) jisté rodinné a ekonomické zázemí, byť i velmi skromné. To, že se nejedná o zcela srovnatelné situace, vyplývá i ze samotné judikatury ESLP např. k možnému navrácení dokonce osob s velmi závažným onemocněním do zemí, v nichž jim nemusí být vždy poskytnuta adekvátní lékařská péče (srov. rozsudky ESLP ze dne 2. 5. 1997 ve věci *D. proti Spojenému království* a ze dne 6. 2. 2011 ve věci *Bensaid proti Spojenému království* a rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 27. 5. 2008 ve věci *N. proti Spojenému království*). Navíc navazující judikatura Soudního dvora EU u těchto osob (mezi něž žalobce nepatří) rozlišuje mezi případnými důvody pro udělení doplňkové ochrany dle čl. 15 kvalifikační směrnice a prostým nenavrácením do země původu (viz rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014, *M'Bodj*, C-542/13 a *Moussa Abdida*, C-562/13).

17. Soud nad rámce výše uvedeného dodává, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany působí účelově, neboť byla podána poté, co žalobce přišel o pobytové oprávnění. To by jej samo o sobě jistě nediskvalifikovalo z možnosti udělení některé z forem mezinárodní ochrany, jeho žádost se tím však stala méně věrohodnou, přičemž nic z toho, co žalobce uvádí ani co vyplývá ze shromážděných informací o zemi původu, nesvědčí o tom, že by mu mezinárodní ochrana měla být udělena (k tomu srov. také § 16 odst. 2 zákona o azylu a k němu se vztahující judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudek ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, publ. pod č. 1724/2008 Sb. NSS).
18. Soud se vyjádřil i k případným obavám žalobce z nepřiměřeného postihu za podání žádosti o azyl, který by mohl představovat hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu z důvodu jeho snah o získání azylu v zahraničí (např. v souvislosti s uvězněním kvůli podmínkám panujícím ve vietnamských věznicích), nejsou opodstatněné. Především platí, že existuje zákonná povinnost

žalovaného i správních soudů nevyzradit identitu žadatele o mezinárodní ochranu potenciálním původcům pronásledování nebo vážné újmy dle § 19 odst. 2 zákona o azylu, a proto není žádný důvod se domnívat, že by se vietnamské orgány měly o žádosti stěžovatele vůbec dozvědět. Ze zpráv o zemi původu citovaných žalovaným vyplývá, že vláda omezuje pohyb těch jedinců, kteří byli odsouzeni v souvislosti s jednáním směřujícím proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří vyjadřují kritiku vůči vládě, přestože ústava zaručuje svobodné cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci. Další zprávy o zemi původu založené ve spise potvrzují, že vláda zabráňuje vycestování ze země politickým aktivistům. Z žalobcovy výpovědi ve správním řízení vyplývá, že dosud nevyvíjel žádnou politickou činnost, neměl nikdy žádné potíže s vietnamskou státní mocí, vycestoval do ČR za účelem výdělečné činnosti zcela legálně již v roce 2008. Lze uzavřít, že občanům navracejícím se do Vietnamu bez dalšího nehrozí vážný postih, a to je i případ žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

19. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
20. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. května 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

